

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συνορτάται εις δεκατέσσαρες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνας συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνιμάτων. Ἀγγελίαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους.

Ἐκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κίβητα καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἀπλ. δρ. 8, χρυσὸς 10. Ἐξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεάν εἰς τὰ λαγεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2.— ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἐν Ἑλλάδι ἔτησίᾳ Δρ. 8.— Ἐξωτερικῶν ἔτησίᾳ Φρ. 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— Δίον ΙΓ΄ καὶ τὸ Ἰωβιδαῖον αὐτοῦ, (μετ' εἰκόνας) ὑπὸ Φ. Π.— Ἡ Φάτνη τῆς Βηθλεὲμ καὶ οἱ τρεῖς μάγοι, (φιλοσοφικὸν διήγημα) ὑπὸ Ροῦ.— Περὶ προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὑπὸ Ἡλ.— Τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου ὑπὸ Γ. Ἰωαννίδου.— Νέον σχέδιον γεφύρας ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγλης ὑπὸ Φ. Π.— Εὐρηνοχώριον ὁδοπορικαὶ σημειώσεις ὑπὸ Σ. Σ. Θεολόγου.— Σὺ τάχα μὲ θυμάσαι; ὑπὸ Γ. Α. Πολίτου.— Ἑλληνικὸν θέατρον ὑπὸ Φ. Π.— Τὸ ψυχροσάββατον ὑπὸ Ἀ. Πετρίδου ἰατροῦ.— Τὸ στήθος μου ὑπὸ Ι. Κ. Βλαβιανοῦ.— Ἐπιστημονικὸν παίγνιον ὑπὸ Ἀ. Ἠλιάδου.— Ἀλληλογραφία.— Ἀγγελίαι.

ΛΕΩΝ ΙΓ΄

ΚΑΙ ΤΟ ΙΩΒΙΔΑΙΟΝ ΑΥΤΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τοῦ Ἀκροῦ Ἀρχιερέως τῆς Ῥώμης, δημοσιεύοντες ἐναντι τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, πρέπον θεωροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν ὡδε τὰ σπουδαιότερα τῶν κατορθωμάτων αὐτοῦ, ἀφ' ὧν ἀνέλαβε τὰ ὕψιστα τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας καθήκοντα.

Διεδέχθη Πίον τὸν Θ' τῆ 20 Φεβρουαρίου 1878. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ κατάσταση τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν Δυνάμεων ἦν τὰ μάλιστα τεταραγμένη καίτοι ἔχων τὰ καλλίστα προθέσεις Πίος ὁ Θ', ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ κατώρθωσε μόνον νὰ ἐξεγείρη κατ' αὐτοῦ τοὺς ἄρχοντας τῶν κρατῶν καὶ τοὺς ὑπουργοὺς αὐτῶν. Ῥητέον, ὅτι ἐδέσποζε τότε ἐν Ἑυρώπῃ ἀντιθρησκευτικὸν τι ρεῦμα ὅπερ, ἐντέχνως κυμαινόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ παπισμοῦ ἐβάρυνεν ἀμετρήτως τὰ πράγματα.

Ἐν Γερμανίᾳ ἐφήρμοζον τοὺς διαβοήτους νόμους τοῦ Μαΐου ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ αὐστηρότητι ἐν Ἑλβετίᾳ ἐξώρισον τοὺς ἐπισκόπους, ἐκλείον τὰς ἐκκλησίας ἐν Γαλλίᾳ ἤρχιζεν ἡ ἐξωρία, ἥτις ἐμελλε νὰ συντελεσθῇ εἰς τὴν ἐπιψηφίσιον τοῦ κληρικῶν νόμου, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχεν ὡς προανάκρουσμα ἐκδιώξει τοὺς θρησκους ἐκ τῶν μοναστηρίων αὐτῶν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ διαβοήτου 7 άρθρου. Ἐν Ἰταλίᾳ ἐπίσης ἀντίδρασις μεταξὺ τῆς ἐκκλη-

διαστικῆς καὶ κοσμικῆς ἐξουσίας.

Ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις ἡ διάστασις ὁμοίως ὑψίστατο μεταξὺ τῶν κυβερνήσεων καὶ τῆς Ἀγίας Ἐδρας. Διὰ μεγίστης ἐπιτηδειότητος ὁ νέος πάπας ἀνεχέτισε τὴν ἀντιθρησκευτικὴν κίνησιν πλεονεκτῶν δε ἀπασῶν τῶν εὐνοικῶν περιστάσεων ἐπανήγαγεν ὑπὲρ αὐτοῦ τοὺς κυβερνῶντας. Τὸ Βέλγιον διώρισε πρέσβυν εἰς τὸ Βατικανόν, ὁ κ. Βισμαρκ ἐπραῦνθη καὶ ἐπὶ τέλος συνεννοήθη μετ' αὐτοῦ. Ἐν Ἑλβετίᾳ ἀπέδωκαν τοῖς καθολικοῖς τὰς ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἐξορίστους οἱ Α. Α. Ἀγ. Λεοῶν καὶ Μερμιγιόδ ἔσχον τὴν ἀδειαν νὰ ἐπανακαμφῶσι καὶ κατέσχον πάλιν τὰς ἔδρας αὐτῶν. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀνωτάτου ποντίφικος ἀνέστειλε τὴν περὶ ἐξορίας διαταγὴν τοῦ ἀγιωτάτου Ἀσοῦμ καὶ ἐπανήγαγε τὴν θρησκευτικὴν εἰρήνην, ἥτις ἐβάσιλευσεν ἐν τῷ ὀθωμανικῷ Κράτει. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν ταῖς ἠνωμέναις Πολιτείαις, χώραις πρωτεσταντικαῖς, ἐνεπεδόθη ἡ καθολικὴ ἱεραρχία ἐν τῇ

πρώτῃ καὶ εἰσεχώρησεν ἐν τῇ δευτέρᾳ. Ἐν Ῥωσίᾳ ὁ Ἰσάρος ἐφάνη μᾶλλον διατεθειμένος νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς παπικῆς ἐξουσίας, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι καθολικοὶ ὑπήκοοι τοῦ Ἀλεξάνδρου Γ' ἔσχον τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπισκόπους αὐτῶν. Βλέπει τις ὅτι ἡ παπποσύνη Λεόντος ΙΓ' ὑπῆρξε λίαν τεταραγμένη καὶ ὅτι ἐν οὐχὶ μικροτέρῳ διαστήματι δεκατετραετίας

ο διάδοχος Πίου του Θ'. συμπλήρωσε μέγα έργον, ήτοι την ειρηνοποίησιν και την διαλλαγην.

Εγεννηθη η 2 Μαρτίου 1810, ώτε σημερον έχει ηλικίαν 82 ετών. Ο πατήρ αυτού Λουδοβίκος Πέστη υπηρέτησεν υπό τον Α'. Ναπολέοντα. Ο νέος Πέστη εισήλθεν εις την ιερατικήν σχολήν και έλειτούργησε το πρώτον εν Ρώμη εν τη εκκλησία του άγ. Στανισλάου. Τῷ 1838 υπηρέτησεν εις Βενεζέτην, τῷ 1841 εις Περούζαν, και μετὰ τουτο ώνομάσθη επίσκοπος της Δαμιέτης τῷ 1843. Τῷ 1846 Γρηγόριος ο ΙΕ' τον διώρισεν επίσκοπον της Περούζης, όπου υπηρέτησε 33 έτη. Πίος δε ο Θ', τῷ ώνόμασε καρδινάλιον, καταδείξας τὰ προφανη και ώφέλιμα αυτού προτερήματα.

Πρῶτος, μειλίχιος, φύσει αγαθος και φιλόνητος, οιδεμίαν περίστασιν παραλείπει χωρίς να επιδείξη τὰ συνδιαλακτικά και γενναία αυτού αισθηματα. Πανταχοῦ χαίρει της υψίτης εκτιμήσεως, άπαντες δε οι ήγεμόνες της υψηλίου τῷ έξεδηλώσαν ήδη τὰ θερμάτατα και ειλικρινέστατα αὐτῶν αισθηματα επί τας εσχάτως δε τελεθεισάς εορτάς της πενηκονταετηρίδος του πάντες άπέστειλαν αντιπροσωπουσ, δῶρα πολύτιμα και αντιγράφους συγχαρητηρίους επιστολάς. Την Ελλάδα αγαπῶ υπερμέτρως, την προς αὐτήν δ' αγαπήν του έξεδήλωσε και εσχάτως εμπράκτως, άποστειλάς ἅμα τη παρουσιάσει του Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν Ζαφφίνου φρ. 5,000 ύπὲρ των Ζακυνθίων. Ὡς γνωστόν δε και προγενεστέρως άπέστειλε φρ. διακοσίας χιλιάδας δια την σύστασιν της Λεοντείου Σχολης εν Αθήναις, τῷ λαμπρότατον μουσικόν όργανον του ένταῦθα καθεδρικοῦ ναοῦ και πλείοτα άλλα.

Εξεπληρώθη τὸ ρητόν. Ἰδοὺ τὸ πᾶν. Οὐδεὶς ἀμφίβαλλε τότε. Ἡ δὲ ἱστορία ἐκτοτε ἀναγράφουσα τὸ γεγονός τούτου, τὸ ἀπέδεχθη καὶ φυσικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ θρησκευτικῶς. Πλὴν ἰδῶμεν, ἂν καὶ σημερινὸν ἐπανερχόμενοι οἱ Μάγοι εἰς τὴν φάτην τῆς Βηθλέεμ, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῶν φυσικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν θὰ ἐπίστευον εἰς τοιοῦτον θαῦμα, καὶ τί δυνάμεθα ὑπὸ φυσικὴν ἐπιφῆν ἂν ἀντιτάξωμεν εἰς τὴν σύγχρονον ταύτην διαπάλιν.

Ἀνεχώρησαν λοιπὸν οἱ τρεῖς λεγόμενοι τότε σοφοὶ Μάγοι, ὁ Βαλθάσαρ, ὁ Χαλδαῖος βασιλεὺς, ὁ πανεπιστήμων, ὁ γνῶστης τῶν φοβερῶν μυστηρίων, διὰ τῶν ὁποίων τὰ πάντα μεταβάλλονται εἰς χρυσοῦν, καὶ αὐταὶ αἱ συνειδήσεις· ὁ Μελχιώρ, ὁ βασιλεὺς φιλόσοφος καὶ αὐστηρὸς ὀρθολογιστής, καὶ ὁ Γάσπαρ ὁ πτωχὸς μαῦρος βασιλεὺς, ὅστις ζῶν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον τὸν ἀποδέχεται, ὡς ἐχει.

Εἶναι παραμονὴ τῶν Θεοφανεῶν. Ἡ χιών πίπτει ἀφθόνως καὶ συναντῶνται τρέμοντες παρὰ τὸ δένδρον, ὅπου ἀπὸ διὰ χιλίων ἐτῶν πρότερον εἶχον καὶ πάλιν συναντηθῆ.

— Ἐρχόμεθα νὰ ἰδῶμεν τὸ Θεῖον βρέφος, λέγει ὁ Μελχιώρ, ἀλλὰ θὰ τὸ εὐρωμέν. ἄρα γε; Ἐγὼ ἀμφιβάλλω, διότι ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἡ τοιαύτη ἰδέα φθίνει, δριμύδὲ εἶναι τὸ ψῦχος τοῦ σκεπτικισμοῦ, ὅπερ ἤδη ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὰ πάντα αἱ νεώτεροι ἐπιστήμαι καὶ ἡ φιλοσοφία μετέτρεψαν. Ὁ ὕλισμος κυριαρχεῖ.

— Οἱ βοσκοὶ δὲν εἶναι πλέον εἰς τὴν θέσιν των, προσθέτει ὁ Βαλθάσαρ κινῶν μετ' ἀμφιβολίας καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλήν. Τὸ δὲ ἀστρον, ὅπερ ἐξελάθειν ὡς θεῖον ἀπὸ ἐπιφάνειας δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, σπυρῆθη; περίοδος κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἔτους. Ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς ἐπιστήμης διδασκόμεθα, ὅτι οἱ πλανῆται τοιαύτην ἢν βλέπομεν ἀνταύγειαν διακύνουσι συνήθως ἐπὶ τινῶν σημείων τῆς γῆς. Ὁμιχλώδης συνεπὼς πέπλος μᾶς καλύπτει διὰ τὴν τύχην καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν Θεῶν.

— Διέτρεξα τὸν κόσμον ὅλον ἐπανέλαθον ὁ πρώτος καὶ πανταχοῦ ἀδιαφορίαν καὶ ἀμφιβολίαν εἶδον. Κακὴ ἐποχὴ ὄντως ἡ παρούσα, ὡ συνάδελφοι, διὰ τοὺς χριστιανούς. Φοβοῦμαι μὴπως εὐρωμέν κενὴν τὴν φάτην. Τὸ βρέφος ἴσως δὲν ὑπάρχει, ἢ καὶ ἂν ὑπάρχη θὰ ἦναι κοινὸν τῶν βρέφος. Τὸ σπῆλαιον δὲ δὲν φωτίζεται ἐκτάκτως. Δὲν βλέπετε τὴν διαφοράν; Τί δὲ τὸ ἔκτακτον ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ παρατηροῦμεν;

— Μὴ κίνατε οὕτως εἶπεν ὁ Γάσπαρ. Ἴδετε, τὸ ἀστρον πόσον πλησίον ἡμῶν κατῆλθε, καὶ ἰδοὺ ἐστὶν ὑπεράνω τῆς φάτης. Ὅποιον θαῦμα! Τί ἀμφιβάλλετε ἀδελφοί; Θέλετε σημειᾶ φαινόμενα τῆς θείας ταύτης διαλέκτου; δὲν βλέπετε τὴν χαράν τῆς φύσεως;

Ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν φάτην καὶ εἰσῆλθον. Οἷον λαμπρὸν θέαμα! Δύο ἄλογα ζῆα ἐθερμάνον τὴν φάτην, πλησίον ἡ Παρθένος ἠγρούπει ἐκατακτικῶς, ἀκινωτός δὲ στέφανος κατηύγαξε τὸ βρέφος. Ζωὴ καὶ χάρις ἐπεκράτει ἐκεῖ.

Φαῖδρος καὶ συγκινημένος ὁ Ἰωσήφ πρόεθη εἰς συνάντησιν τῶν Μάγων, ὡς νὰ εἶχε προειδοποιηθῆ, λέγων: Ἐλθετε καὶ ἰδετε ἀδελφοί. Σήμερον εἶναι ἡ λαμπροτέρα ἡμέρα τοῦ κόσμου. Τὸ σκότος διαλύεται πρὸ τοῦ φωτός.

Οἱ μάγοι τότε, ἀφού οἱ δύο προσέβλεψαν μετ' ἀδιαφορίας καὶ κομπασμοῦ ἔντος τῆς φάτης καὶ ὁ ἕτερος ἐπίστευσεν, ἐξῆλθον καὶ κατ' ἴδιαν ἐποίησαντο τὴν ἀκόλουθον συνδιασκεψιν.

Ὁ Βαλθάσαρ, ὁ Χαλδαῖος βασιλεὺς, πρῶτος ἐλάλησεν οὕτως. «Τέλο; πάντων διανοίγονται οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἔρμαιον τῶν ὁνείρων καὶ φαντασιῶν μου ἀτινὰ μ' ἀπεπλάνησαν ἐπὶ αἰῶνας. Ἡ ἐπιστῆμη σημερον δὲν παραδέχεται ὅτι δύνανται νὰ φυτρώσωσι ἀστέρες, ὅτι δύναται νὰ γεννηθῆ παιδίον ἐκ παρθένου, ὅτι τὸ ὕδωρ δύναται νὰ μεταβληθῆ εἰς οἶνον καὶ νὰ πολλαπλασιασθῶσιν οἱ ἄρτοι καὶ οἱ ἰχθῆς. Ὅντε, ὅτι οἱ νεκροὶ ἀνίστανται, οὐδ' ὅτι

Η ΦΑΤΝΗ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΑΓΟΙ (Φιλοσοφικὸν διήγημα)

Ἡ κατωτέρω φιλοσοφικὸν διήγημα ἐκδηλοῖ τὴν κατάστασιν τῆς κοινωνικῆς προόδου τῶν πνευματικῶν ἐν τῇ ἐποχῇ ζῶμεν, ὡς σαφῶς ἀποδεικνύον τὸν ἀγῶνα, ὃν ἡ σύγχρονος γενεὴ ἀγωνίζεται, ὅπως ἀποταχθῆ τῷ σκεπτικισμῷ, ἀποσειοῦσα παντὶ σθένει καὶ αὐτὸ τὸ κῆρος τῆς θετικῆς ἐπιστήμης καὶ φιλοσοφίας, προσβλεπούσα μετὰ δέους εἰς νέους ὀρίζοντας πίστεισ καὶ θρησκείας συνταρακτούσας τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν, ἀπέναντι τῶν ὑπὸ τοῦ σκεπτικισμοῦ τιθεμένων ζητημάτων.

Ἐπῆρξεν ὁ ἀστὴρ τῶν Μάγων;

Ἐγένετο ἐνανθρώπησις Θεοῦ;

Δύναται νὰ γεννηθῆ παιδίον ἐκ παρθένου; κτλ. κτλ.

Ἡ σύγχρονος ἐπιστῆμη λέγει οὐχί. Ἡ πίστις ἀμφιβάλλει.

Ἡ θρησκεία ἀπαντᾷ. Ναί... Ὅποία σύγγυσι; ἰδεῶν!

Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη τί μᾶς λέγει περὶ τούτου καὶ ἡ Φύσις, ἀφού ἐπέπωτο μετὰ πάροδον δύο χιλιάδων ἐτῶν, φιλοσοφία πίστις καὶ θρησκεία νὰ διστανταί τοσοῦτον.

Ἡ φάτη τῆς Βηθλέεμ ἐχρησίμωσεν ὡς κοίτις τοῦ Θεοῦ Παιδός, ὅπου ἐκ τῶν τριῶν σημείων τοῦ κόσμου προσῆλθον οἱ τρεῖς βασιλεῖς, οἱ Μάγοι, ὀδηγοῦμενοι ὑπὸ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου λαμπροῦ ἀστέρος, ὃν μόνοι οἱ ἐλευθερολογισταὶ καὶ ἄπιστοι δὲν θὰ ἐβλεπον, καὶ ἀφού εἶδον τὸν Ἰησοῦν παιδίον, τὸν σωτῆρα, τὸν λυτρωτὴν βασιλέα, καὶ ἀναμωρωτὴν τοῦ κόσμου, ὡς εἶχον προαναγγεῖλαι αἱ Ἁγίαί Γραφαί, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, τὸν ἐπροσκύνησαν, τῷ προσέφερον βασιλικά δῶρα καὶ δοξάσαντες τὸν Θεὸν ἀπῆλθον διατυμπανίζοντες τὸ γεγονός πανταχοῶς.

ἀναλαμβάνοντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἐκτός ἂν εἶναι Δαιδαλοι ἢ Γανυμήδα. Τὸ βρέφος ὅπερ εἶδομεν πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν, ἦτο βρέφος ὡς ὅλα τὰ ἄλλα βρέφη τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἄλογα ζῆα ἦσαν ἀπὸ τὰ συνήθη, καὶ ἡμεῖς ὡς μάγοι οὐδὲν ἔχομεν τὸ ἔκτακτον. Ὁ Ἰωσήφ, εἶναι ἐν ἀγαθὸν γερόντιον καὶ οὐδὲν πλέον, ἡ δ' ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια εἶναι ἀλήθεια, καὶ αὐτὴν μόνην δεῶν νὰ πιστεύσωμεν. Οὐδὲν πλέον. Θαύματα, εἶναι αὐτοπία!

Μετ' αὐτὸν ὠμίλησεν ὁ Μελχιώρ, ὁ λευκὸς βασιλεὺς, ὡς ἐξῆς, ὑποστηρίζων μετὰ κομπασμοῦ τὴν θεωρίαν τοῦ προαλαήσαντος.

— Ἡ φιλοσοφία μᾶς διδάσκει ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ παντός. Τὴν ἀνοησία, νὰ πιστεύσωμεν εἰς ἐνανθρώπησιν Θεοῦ! Τὸν Θεὸν, μόνος ὁ πανθεισμὸς δύναται νὰ συλλάβῃ καὶ τότε τόσον ἀορίστως, ὥστε καὶ ἡ ἀποδοχὴ ἀκόμη τοιοῦτου Θεοῦ, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἀρνήσιν του. Τὸ Σύμπαν δὲν δύναται νὰ γεννᾷ βρέφη. Καὶ ἐγὼ ἐπὶ αἰῶνας ἐπίστευον εἰς τοιαῦτα θαύματα, εἰς τοιαύτην ἀνατροπὴν τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης ἀντὶ ν' ἀποθανομάζω τὸν τρόπον καθ' ὃν ὁ κόσμος ἀνανακλᾶται ἐν ἡμοί, ἢ ἐγὼ ἐν τῷ κόσμῳ. Καὶ προσέφερον ὁ τάλας θυσίας καὶ θυμιάματα εἰς τὸ ἰδανικόν ὅπερ νῦν οὐδαμῷ εὕρισκω ἐν τῷ κόσμῳ. Ἄζωμεν, ἀζωμεν ἀδελφοί, καὶ μεταφέρωμεν τὰ δῶρά μας εἰς τοὺς φίλους, συγγενεῖς, κομπάρους καὶ κομπάρους μας.

Ἄλλ' ὁ Γάσπαρ, ὁ μαῦρος βασιλεὺς, ὅστις μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ὀργῆς ἤκουε αὐτῶν ἐπιτίμησε τοὺς συντρόφους του εἰπών.

— Δειλοὶ ἀποστᾶται, ἐφύγετε πρὸ τοῦ σκότους!.. Τόση λοιπὸν ἡ ἀδυναμία σας; Ἐφοβήθητε τὴν θεωρίαν τῆς ἐπιστήμης; Ἄρνείσθε ἤδη τὸ φιλοσοφικὸν ἰδανικόν; Καὶ δὲν ἔχετε τούτου ψηλαφητόν δεῖγμα, αὐτὸ τὸ πνεῦμά σας;

«Διὰ ν' ἀποδεχθῆτε τὸ μυστήριον, ὅπερ εἶδετε, δὲν ἐχρειάζετο δὰ καὶ τόση ἐπιστῆμη καὶ ὕψηλὴ φιλοσοφία καὶ βλέψεις καὶ ἀκροάσεις πρὸς τοὺς μὴ εἰδῶτας. Δὲν σὰς ἀρκεῖ ὅ, τι ἰδετε; οἱ ὀφθαλμοί σας καὶ τὰ ὠτά σας δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἐπιστῆμη καὶ φιλοσοφία δι' ὑμᾶς; Ἡ ἐπιστῆμη καὶ φιλοσοφία ἔρχεται ὡς ἀρωγὸς διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν μόνον διὰ τοὺς τυφλοὺς καὶ κωφοὺς, ἀλλ' οὐχί διὰ τοὺς βλέποντας καὶ ἀκούοντας. Οἷα ἀδυναμία, ἀποτύφλωσις καὶ κωφότης! Ἐγὼ ὁ κατωτέρως σας ἀπέδεχθην τὸ μυστήριον τὸ κατ' ἀρχὰς μετὰ τὴν δύναμιν τῆς Πίστεισ πολὺ πρὸ ὑμῶν, οἵτινες τὸ ἐζητήσατε διὰ τοῦ λόγου. Τόσον δὲ παρήκουσα εἰς τὰς ἀπίστους καὶ τὰς κούφους καὶ ἀβασιμους ἐπιστημονικὰς θεωρίας σας, ὥστε πῶποτε δὲν με ἐγκατέλιπε ἡ πίστις τῶν θαυμάτων. Τῇ συναρωγῇ δὲ κατόπιν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας ἔλυσα ὅλα τὰ ἀμφιβολία κατ' ὑμᾶς ζητήματα τοῦ θαυμασίου κόσμου. Οὐδὲν ἀπλούστερον.

«Ἔμεῖς δὲ τί ἐπράξατε; Ἐβιάσθητε ν' ἀποδεχθῆτε φιλοσοφίαν ἀνυπαρκτόν, γέννημα τῆς φαντασίας σας, τυφλὴν καὶ σκοτεινὴν καὶ βεβαίως ἀφοῦ εἶναι ἔργον ὑμέτερον.

«Τίς ἐποίησατο καὶ τίς μετέδωκεν ἡμῖν τὰς ἀληθεῖς φιλοσοφίας; ἢ αὐτὸς ὁ ἀληθὴς διδάσκαλος; σεῖς ἐπρονεύσατε τὸ βρέφος ἐν τῇ καρδίαις ὑμῶν, κομπάζοντες, ὅτι ἀνεκαλύψατε τὴν ἀληθῆ ἀλήθειαν. Μὰ ποῦ τέλος πάντων αὐτὴ ἡ ἀληθὴς ἀλήθειά σας; Ἐν τοῖς λόγοις; Ὅρισάτε αὐτὴν τουλάχιστον σαφῶς καὶ καθαρῶς!

«Ποῖα δὲ τὰ ἔργα σας; ποῖοι οἱ ὀπαδοί σας; ποῖοι οἱ ἀστέρες σας, τὰ βρέφη σας, οἱ ἄρτοι σας, αἱ ἀποδείξεις σας τέλος; Οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν! Μᾶς δεκνύετε πρὸς ἐπίρωσιν τῆς ιδέας σας αὐτὰ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου. Καλῶς, μὰ τὰ ἰδικά σας; Οὐδὲν, οὐδὲν, οὐδὲν. Ὅστε ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία ἐποίησατο! Ἡ δὲ ψευδής; κατέτρεψεν.

«Οὕτως ἔχετε ὡς ἀσπίδα τὴν θετικὴν σας ἐπιστῆμην καὶ φιλοσοφίαν καὶ προσφυλάττετε δι' αὐτῶν κατὰ τοῦ θεοῦ λόγου, ὃν οἱ ἄπλοὶ καὶ ἀμαθεῖς καλοῦσι θαύματα, σεῖς δὲ ἀ-

πλὴν φυσικὴν συνέπειαν τοῦ τυχαίως καὶ ἀνευ λόγου πρὸ ὁμῶν ἐξειλομένου κόσμου.

Ἄς χωρισθῶμεν ἤδη, καὶ ἐγὼ μὲν μεταβαίνω εἰς τὴν φάτην νὰ ἀκούσω τὸν θεῖον λόγον, σεῖς δ' ἄγετε νὰ στηριζήτε τὸν ὕλισμόν.

— Ἄγε, μωρὲ καὶ φαντασιόπληκτε, τῷ ἀπήντησαν οἱ δύο μάγοι καὶ φορτωθέντες τὰ δῶρα των ἀπῆλθον.

— Μετ' ἄλλῃον ἠκούσθη ἀνεμὸς ἰσχυρὸς ὅστις ἐκλόνησε τὴν φάτην. Ταραχθεῖς δὲ ὁ Μάγος ἐξῆλθε πρὸς τὴν θύραν νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει καὶ μετ' ἐκπλήξεως εἶδε τὴν ἀτμόσφαιραν λευκοτάτην. Χιών ἐπίπτε σαρηνδὸν καὶ τοσοῦτον πυκνῶς, ὥστε ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ εἶχε καλύψει τὰ πάντα. Προβλέψας δὲ πρὸς τὸ μέρος ἐνθα εἶχον διευθυνθῆ οἱ μάγοι σύντροφοί του μετ' ἐκπλήξεως εἶδεν ὅτι τοὺς εἶχε καλύψει ἡ χιών ἐντελῶς.

— Εὐλογημένον τὸ ὄνομα σου Κύριε, εἶπε, καὶ μακάριοι οἱ πιστεύοντες τὰ θαύματά σου, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ φάτην. Ροῦς.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

«Ἐρασμος.»

Γλυκυτέρα καὶ εὐφωνότερα διάλεκτος, ἢ μὴ καταχρωμένη τοῦ χάσματος καὶ τῆς τραχύτητος, ἢ μὴ προβαίνουσα εἰς τὴν διάλυσιν τῶν διφθόγγων, ἦτον ὀμολογουμένως ἡ Ἀθῆναις, ἡτις καλλωπισθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμμιήτων καλάρων τοῦ Θεουκιδίδου καὶ Πλάτωνος, τοῦ Ἰσοκράτους καὶ Δημοσθένους, καὶ καλλιεργηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀθανάτων τοῦ ἀστῆως φιλοσόφων διεδόθη εἰς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν, τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὰς παρὰ τὴν Μεσόγειον χώρας. Εἶτα διὰ μέσου τῆς Ρωμαϊκῆς κατακτησεως διαφυλαχθεῖσα μέχρι τῶν Βυζαντινῶν, κατέστη τὸ προσφιλες ἀντικείμενον τῆς ἐπιστήμης, ὡς ἡ γενικὴ τῶν Ἑλλήνων ὀμολογία ἀποδείκνυσι. Ἡ προφορὰ ἔμεινε ἀναλλοίωτος μέχρις εσχάτων. Περί τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ 16ου αἰῶνος Ἄλδιος Μινουήτης Βενετός ἐξέφρασεν ὑπονοίας τινὰς περὶ διαφορᾶς τῆς ἀρχαίας πρὸς τὴν νέαν προφορὰν. Μετὰ τούτον ὁ Δεσπότης Ἐρασμος, Ὁλλανδὸς Ἑλληνιστής, συνέγραψε περὶ τῆς ἀρχαίας τῶν Ἑλλήνων προφορᾶς, προσπαθῶν δι' ἐπιχειρημάτων ἡμῶτα θετικῶν ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ σημερινὴ προφορὰ εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀσχετος πρὸς τὴν τῶν παλαιῶν. Τούτον ἠκολούθησεν ὁ Ἰωάννης Ἐκκιος, ὁ Ὁμαξ Σμίτ, καὶ πλείστοι ἄλλοι, Ἀγγλοὶ ἰδίως, οἵτινες παραδεχθέντες τὴν ἀνόσιον ταύτην διάστασιν κατώρθωσαν νὰ γενικεύσωσι ταύτην, καὶ οὕτως ἡ ἡδέια, ἡ θελκτικὴ, ἡ μελωδική, ἡ κομψὴ γλῶσσα τῶν Ἑλλήνων, διὰ τῆς διαλύσεως τῶν διφθόγγων κατέστη εἰς αὐτοὺς ψυχρὰ, ἀχαρὶς, ἀκομψος. Τὴν τοιαύτην βεβήλωσιν δὲν ἠρέχθησαν οἱ θερμοὶ ὑποστηρικταὶ τῆς γνησιότητος, καὶ οὕτως ἐξανίστανται Στέφανος ὁ Βιντῶνης, Γρηγόριος Μαρτίνος, Θ. Βαλῆσος καὶ πλείστοι ἄλλοι, ὡς ἡ «Συλλογὴ περὶ προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης» ἀναφέρει (Λούγγουον τῆς Βαταυίας).

Ὁ νεωτερισμὸς οὗτος κυρίως ἐπιτέθη κατὰ τοῦ υ, ω, β καὶ η καὶ ὄλων τῶν διφθόγγων. Καὶ τὸ μὲν β ἐπροφέρετο, ὡς καὶ νῦν γραφόμενον διὰ τῶν λατίνων ὡς v (ὡς vallum, venio, vita, vino, volo, Severum), ὅπερ οἱ σπουδαιότεροι τῶν Ἑλλήνων ἐξηγοῦσιν ὡς β (ἄρα Βαλῆριος, Βίρην ἀντὶ Ουαλέριος, Οὐάρρων, Βενετία). Ὁ Θεουκιδίδης θέλων νὰ προφέρῃ τὸ ν τῶν λατίνων γράφει αὐτὸ διὰ μπ (ὡς Ἀμπρακία).

Ὅμοιος τὸ η θέλουσιν ὅπως προφέρηται ὡς δύο εε, παρατιθέντες τὰς δι' αὐτοῦ γραφομένας λέξεις ὡς Ἀθῆναι — Athenel, Ἠβῆ — Hebe, Πομπηία — Pompeius τὴν γνη-

ΕΡΑΣΜΟΣ

αιότητα δὲ τῆς προφορᾶς τοῦ η δὲ κινῶσιν οἱ ἐπόμνηοι Ὀμηρικοί στίχοι :

«Ἡρῆ δ' Ἀπόλλωνα καλέσαστο δώματος ἐκτός
«Τρινθ' ἦδ' ἑοῖσι μετάγγελοσ ἀθανάτοισι.

Καὶ ὁ Πλάτων δ' ἀναφέρει δτι τὸ η ἐποφύερετο ὡς ι, παράγων τὸ ἡμέρα ἀπὸ τοῦ ἡμετρω (Κρατύλ).

Καὶ εἶτα λέγουσιν οἱ νεώτεροι Ἕλληνας κακῶς προφύρουσι τὸ η ὡς ι. Περὶ τούτων λόγον ποιεῖται ὁ Εὐστάθιος οὐ σμικρὸν (Α. Ἰλιάδ. 406) ὡς καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Ἀμμόνιος κ.λ. Ὀλίγον δὲ κωμικῶς ὁμιλεῖ ὁ Ἀλφίερης ὁμολογῶν δτι ἐξέμαθε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους ἀνευ διδασκάλου κατὰ τὴν προφορὰν τῶν παλαιῶν (ὡς οὗτος ταύτην παρεδέχετο).

Τὸ υ πιθανόν, ὡς λέγεται, νὰ ἔπαθε μεταβολὴν τινὰ, προφύρομενον ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὡς ι ἢ η, καίτοι ὑποστηρίζουσι πολλοὶ δτι καὶ τοῦτο ἐποφύερετο ὡς ι, ὡς ὑποδεικνύεται ἐκ τῆς γραφῆς τῶν Ρωμαίων, (ὡς lacrima-δάκρυ stilus-στύλος.)

Τὸ ω ἰμακρύνετό πως, ὡς παρατηρεῖται τοῦτο εἰς τὰς κλητικὰς, δὲν ἐποφύερετο ὁμοῦ ὡς οο.

Περὶ τῶν διφθόγγων παραδέχονται ὡς ἀδύνατον τὴν ἐκ δύο φωνηέντων παραγωγὴν ἐνὸς φθόγγου. Πλὴν ἂν αἱ διφθόγγαι κοινῶς ἐποφύεροντο διαλελυμένως τίς ἢ χρεῖα εἰς τὰς συνηρημένας λέξεις ἢ διάλυσις, ἢ τίνα δύναμιν ἤθελεν ἔχειν τὸ διαιρετικὸν σημεῖον. Ἄν ἐποφύεροντο λ. χ. ἢ αἰ ὡς αἰ κατὰ τί ἤθελε διαφέρει τὸ αἶθω τοῦ αἶθω, τὸ αἶων τοῦ αἶων, τὸ παῖς τοῦ παῖς ὁμοῦ, πρὸς τί νὰ σημειοῦται ἢ προφορὰ λέξεων Ἰωνικῶς μὲν προφερομένων οὕτω Ἀττικῶς δὲ ἄλλως (ὡς Δημοσθένει, ἀληθεῖ, ὄφει—Δημοσθένει, ἀληθεῖ, ὄφει—αὐλός—αὐλός, αὐ—αὐτή, εὐφρονέων εὐφρονέων) πιθανόν εἰς τὴν Ἰωνικὴν ἢ διάλυσις νὰ ἐπεκράτησεν οὐδέποτε ὁμοῦ εἰς τὴν Ἀθίδα, ὡς καὶ ὁ Ὀμηρος λέγει :

«Εἰς βασιλεὺς φ δῶκε παῖς ἀγκυλομήτεω.
Δίαν γάρ μιν ἔθηκεν Κρόνον κτλ.
Ἦδη τοι βασιλεῖα φίλοι πάσι εἰλήλευθε.
Ὅς παρὰ Κρονίῳ καθέζετο κόδεται γαίην».

Ἐπομένως δηλοῦται ὅτι αἱ διφθόγγαι κατὰ τοὺς χρόνους

τῶν ἐνδόξων ποιητῶν ἐποφύεροντο συνημμένως διαλυόμενοι μόνον κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ μέτρου.

Γνωστὴ ἡ ἀμφιβολία παρὰ Θουκυδίδη τοῦ αἰοιμός—λεμόσ) διακριθέντα μόνον ἐκ τῆς ἐνοίας. (Πελοπ. πόλεμ.) ἐνφ ἂν ἐποφύερετο αἰοιμός ἤθελεν ἀμέσως ὁ χρῆσιμός ἐκείνος νοηθῆ ἀνευ τῆς ἀμφιβολίας. Καὶ ὁ Κικέρων αὐτὸς ὁμιλεῖ (περὶ τοῦ Βρούτου ἀναχωροῦντος—Καυναία—Caveneas).

Τῆς γλώσσης ὁ πλοῦτος ἀνάγκασε τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐφεύρωσι διαφορὰν ἐν τῇ γραφῇ, ὅπως μὴ ἐπέρχηται σύγχυσις.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς διαλεκτικῆς προφορᾶς, ἦν οἱ Ἐρασμιακοὶ ἔχουσι ὡς ἐπιχείρημα, εἶναι γελοῖον, καθ' ὅτι καὶ σήμερον πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ πολλὸ δυσκόλως θέλει νοηθῆ ὁ Ἀσιανός, ἢ ἀλλαχού ὁ Νησιώτης, ὁ Στερεολλαδίτης, ὁ Ῥόδιος, ὁ Κύπριος, ὁ Κρής καὶ οὕτω καθέξῃς, ὥστε τὸν Θεόφραστον ἀναφέροντες ἀναγνωρισθέντα ὑπὸ μιᾶς Λαχανοπώλιδος κατόπιν τριακονταετούς διαμονῆς του ἐν Ἀθήναις, δέον νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς διαλέκτου δὲν ἔγκειται εἰς διφθογγικὴν προφορὰν μόνον.

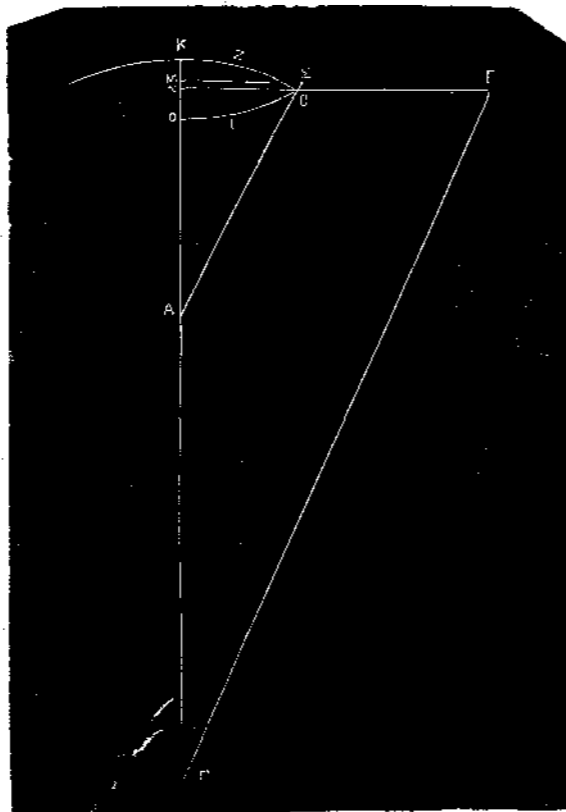
Εὐτυχῶς τῆς ἐπιστήμης τὸ σκήπτρον θέλει τὴν τοιαύτην βεβήλωσιν καταστρέψῃ οὕτως ὥστε νὰ μὴ καταλαμβάνηται τις ὑπὸ γέλωτος καὶ ὀργῆς, ὅποτε τὸν στίχον «Ζεὺς τοι δοίη, ζεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοις», ἀκούει φρικωδῶς παραμορφωμένον ἐν τῇ ἀνοήτῃ προφορᾷ, «Ζεῦ; τοῖ δοῖτε, ζεῖνε, Καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοις», καὶ τὸ ἀθάνατον «Χαίρε» προφερόμενον «Χαίρε».

ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

π² = 9,8696, ἀκριβῶς, ἀλλ' οὐχί = 9,8696044 ἐπ' ἀπειρον.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Ἐν κύκλῳ ἔχοντι ἀκτῖνα=6 ἔγγραφο ἐξάγωνον καὶ δωδεκάγωνον. Τὸ τόξον ΟΙΒ=BZK δωδεκατημόριον ἐν τῆς περιφερείας τούτου τοῦ κύκλου καὶ ἐπομένως ἴσον τῇ περι-

φερείᾳ κύκλου ἔχοντος διάμετρον τὴν μονάδα ἀκριβῶς ἐκτιμηθὲν δίδοσιν ἡμῖν τὸ Π. Ἐν τῷ ὀρθογώνῳ τριγώνῳ ANB ἔ-

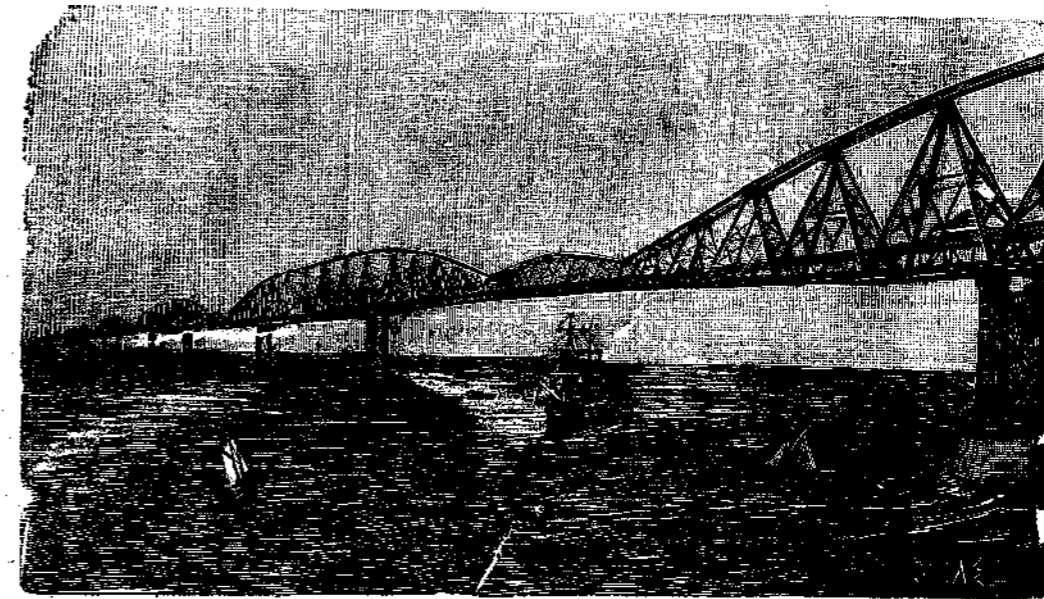
χομεν AN²=AB²-NB²=27. Ἄρα AN=√27=5,19... Ἄλλὰ προσδιοριζομένη κατ' ἀναλογίαν ὡς κύκλος περιεχόμενος μεταξύ τῶν τετραγώνων 3.33... καὶ 6,66... ἔγγραμ-

μένου καὶ περιγεγραμμένου εὐρίσκεται=AM=√27,04=5,2, καὶ ἔτι μείζων ἐπ' ἀπειρον. Δυνάμεθα ἄρ' γε παριδόντες τὴν πραγματικὴν αὐτῆς ἀξίαν ἐκλαβεῖν αὐτὴν οἷαν παρουσιάζουσι τὰ πολύγωνα ; Οὐδαμῶς, διότι nous cherchions midi à quatorze heures »

Προεκτείνω τὴν ΚΑ μέχρι τοῦ Π, ὥστε ΠΑ=314154, καὶ ΠΑ+ΑΚ=314160, καὶ ἀπὸ τοῦ Π ἄγω τὴν ΠΤ=ΠΚ. Ἐν τῷ ὀρθογώνῳ τριγώνῳ ΠΤΝ ἔχομεν ΠΝ²=ΠΓ²-ΝΓ² (=505600) = 98696000000. Ἄρα ΠΝ =

√98696000000 ἀκριβῶς. Ἴσοῦται δὲ κύκλῳ περιεχομένῳ μεταξύ τῶν τετραγώνων ἔγγραμμένου 2000000 καὶ περιγεγραμμένου 4000000. Ἄλλὰ τὰ πολύγωνα ποιοῦσιν αὐτὴν =ΠΜ, καὶ ἔτι μείζονα ἐπ' ἀπειρον. Δυνάμεθα ἄρ' γε παριδόντες τὴν πραγματικὴν αὐτῆς ἀξίαν ἐκλαβεῖν αὐτὴν οἷαν ποιοῦσι τὰ πολύγωνα ; Οὐδαμῶς, διότι οὕτω λαμβάνομεν διώκοντες χίμαιραν. Ἄρα οὐδὲ τὸ τόξον ΟΙΒ= δυνάμεθα ἐκλα-

βεῖν ἀντὶ τοῦ ΟΙΒ. Τοῦτο δ' ἴσθιν=√(98696000000/100000000000)

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΜΑΓΧΗΣ

√9,8696=Π. Τούτων οὕτως ἔχοντων, ἐὰν παραστήσωμεν τὸν μὲν κύκλον διὰ Κ, τὴν ἀκτῖνα αὐτοῦ διὰ Α, ἔχομεν Κ=√Α²9,8696.

Πρόβλημα

Γεωκτῆμων τις ἀποθνήσκων κατέλειπε εἰς τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς Α καὶ Β κληρονομίαν ἀγρὸν περιέχοντα 20000000 στρέμματα ἐν σχήματι ὀρθογωνίου. Ἐγράψε δὲ ἐν τῇ διαθήκῃ. «Ὁ μὲν Α νὰ λάβῃ 92160000, ὁ δὲ Β τὸ ὑπόλοιπον 107840000. Εὐρίθεισος δὲ τῆς πλευρᾶς τοῦ τετραγώνου 92160000=9600 καὶ ἀφαιρέθεισος ἀπὸ τῆς μείζονος πλευρᾶς τοῦ ὅλου ἀγροῦ ἔμεινεν ὑπόλοιπον 10400, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο τὸ ὑπόλοιπον εὐρέθη κακῆ μοίρᾳ ἴσον πολυγώνῳ περιεχομένῳ μεταξύ τῶν τετραγώνων ἔγγραμμένου 66666... καὶ περιγεγραμμένου 133333..., ὁ Β ἐσχημάτισε τὸ τετράγωνον καὶ οὕτως ἐσφετερίσθη ἐκ τῆς παρακινημένης ἰδιοκτησίας μου 320000 στρέμματα, ἄπερ διεκδικῶ ἐν παντὶ

δικαστηρίῳ μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀδεκάστου κριτοῦ. Ὑπάρχει δὲ καὶ ὅρος ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων. «Ὁ μὲν Α νὰ παραχωρήσῃ ἐκ τῆς μερίδος αὐτοῦ 92160000, ὁ δὲ Β 107840000, τὸ ὅλον 9,8696, εἰς κατασκευὴν μαυσωλείου τῷ ἀποθανόντι. Αὐτοὶ δὲ παρεχώρησαν ἐπὶ τούτῳ 9,8696044..., ἀνάλογον δηλονότι χώρον πρὸς τὸν ἐκ ζένης κτήσεως αὐξηθέντα ἀγρὸν αὐτῶν. Τὸ δὴ λεγόμενον, μὲ ζεῖνα κόλυβα τελοῦσι μνημόσυνον.

Ἐν Μαγνησίᾳ τῇ 19 Αὐγούστου 1892. Γ. Ἰωαννίδης.

NEON ΣΧΕΔΙΟΝ ΓΕΦΥΡΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΟΡΘΟΜΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΧΗΣ

Ἐν ἔτει 1889 μεγάλως συζητήετο καὶ ἐσχολιάζετο τὸ σχέδιον τῆς τεραστίας γεφύρας, ἧτις ἐμελλε νὰ συνδέσῃ ἑδαφικῶς τὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς Ἀγγλίας, εἰποτε ἡ τελευταία αὕτη συγκατετίθετο εἰς τὴν ἐνώσιν οἱ δ' ἐπισκέπται τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τῶν Παρισίων θὰ ἐνθουμάσθαι βεβαίως ἐπὶ τὰ ὄρατα σχεδιαγραφήματα τοῦ λαμπροῦ τούτου ἔργου μὲ τὰς παμμεγέθεις αὐτοῦ διαστάσεις καὶ ἀναλογίας.

Ἐν τούτοις ἤδη τὰ ποικίλα ἐκεῖνα σχέδια ἀξιοσημείωτως μετεβλήθησαν ἐκτοτε, διότι νεώτεροι μηχανικοὶ ἔλαβον ὑπὸ σπουδαιοτέραν ἐποψὴν τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ναυτικῶν ἀξιώσεων ἢ τὰς εὐκολίας τῆς ἐκτελέσεως τοῦ γιγαντιαίου τούτου ἔργου.

Ἐν τινι νεωτέρῳ σχεδιαγραφήματι δὲν βλέπει τις διάστημα τῶν δοκῶν ἢ μόνον 400—500 μέτρων ἀποστάσεως. Οὕτω δὲ ἤδη ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν στηλῶν κατὰ 39, διότι ἐνφ τοιαῦται ὑπῆρχον εἰς τὰ πρῶτα σχεδιαγραφήματα 112, νῦν ὑπάρχουσι μόνον 73. Ἡ ὑψηλοτέρα στήλη θὰ στηριχθῇ 51 μέτρα κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τῶν χαμηλῶν ὑδάτων, τὸ δὲ μέσον ὕψος τῶν 72 στηλῶν θὰ ἴηαι πολὺ μικρότερον, ἦτοι 36 μέτρων περίπου. Οἱ δοκοὶ θὰ ἴηαι συστήματος προεξοχικοῦ διὰ προτεγίσματος, οὕτινος τοσούτον γίνεται σήμερον χρῆσις, ἢ δὲ κεντρικὴ δοκὸς τοῦ μεσοδοκίου τῶν 500 μέτρων θὰ ἔχη 120 μέτρα.

Φ. Η.

ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΝ

ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁκτώ χιλιόμετρα μακρὰν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Εὐήνου «Φίδαρη» ἐπὶ τῆς πάντοτε εὐφρού καὶ ἐλώδους Αἰλαντικῆς πεδιάδος, κεῖται χωριὸν τι, τὸ ὅποιον ἐξ αὐτῆς τῆς τοποθεσίας του, ἐκλήθη Εὐήνοχωριον, κοινῶς Μποχώρι.

Τὸ χωριὸν τοῦτο ὑπὸ ἡρωϊκῆν ἐποψὴν δὲν εἶναι πολὺ σημαντικόν. Μόνον καθὼς ἀναφέρει ἐν τῇ ἱστορίᾳ του ὁ Rouquerville, ὡς κατὰ τὴν πρώτην πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, ἐχρησίμευσεν ὡς ἀσυλον εἰς τὰ στρατευμάτα τοῦ στρασκήρη Ρουσιτ πασᾶ, ὅστις ἠναγκάσθη νὰ μεταφέρῃ ταῦτα, ἐκ τοῦ βορβοῦρου εἰς ὃν εὕρισκοντο διαρκῶς μέχρι γονάτων, ἔχοντα, ὡς τεγάσμα σκηνᾶς, ἢ καλύβας ἐκ κλάμων, βεβαρυσμένα ἐκ τοῦ κήπου, καὶ ἄπνα, καθὼς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς τῶν στρατευμάτων του, καὶ τὰ πολεμοφόδια, εἰς τὰς εὐφοροτάτας ὄχθας τοῦ Εὐήνου, παρὰ τὰ χωρῖα Γαλατᾶ καὶ Μποχώρι.

Μακρόθεν προσβλέπων τις πρὸς αὐτὸ διακρίνει ὑψηλὴν τινα στήλην ἐξέχουσαν τῆς κορυφῆς ὄλων τῶν καλυβῶν, καὶ τῶν ἐν μέρει πετρίνων χαμηλῶν οἰκιῶν, καὶ ὁμοιάζουσαν πρὸς κωδωνοστάσιον. Ἡ στήλη αὕτη εἶναι πύργος τις κατερειπωμένος, μὲ πολλὰς σχισμάδας, ὅστις ἱστάμενος ἐκεῖ ἀγέρωχος πρὸ τριακονταετίας καὶ πλέον, φαίνεται ὡς νὰ προστατεύῃ τὰς ἐκ κλάμων χαμηλὰς κειμένας καλύβας, δίκην ἀρχαίου πολμιστοῦ, ἐκ τῶν πληγῶν τοῦ ὁποίου καθίστανται φανερά τὰ ἀνδραγαθήματά του. Ὁ Πύργος οὗτος κατὰ τὴν ἐπιτόπιον παράδοσιν χρονολογεῖται πρὸ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Ὀθωνος ἀποκταθῆναι 1862 καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς καταφυγιον εἰς τοὺς ληστής· νῦν, δὲ κατοικεῖται ὑπ' αὐτῶν τῶν χωρικῶν.

Ὁ πορευόμενος πρὸς αὐτὸ εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἀπαντᾷ παλαιὸν ὑδρόμυλον, ὅστις παρέχει ἱκανῶς λαμπρὰν θέαν, πρῶτον μὲν ἐκ τῶν γηραιῶν καὶ εὐσκίων δρυῶν, αἵτινες περιζωννύουσιν αὐτόν, ἔπειτα δὲ ἐκ τῶν πλείστων ὁσίων, τοὺς ὁποίους φέρει κατὰ τὴν βῆσιν αὐτοῦ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ἀνέρχονται περὶ τοὺς πεντακοσίους· τὸ πλείστον τούτων ἀσχολεῖται εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀραβοσίτου, τινὲς εἰς τὴν τοῦ σίτου καὶ τῆς κριθῆς, καὶ ἄλλοι καλλιέργησάν μὲν μέχρι τινὸς καὶ ἡρύδιον, τὸ λεγόμενον **Μποχώριτικόν**, νῦν ὁμῶς διέκοψαν τὴν καλλιέργειαν τούτου, ὡς οὕσαν βλάβερὰν εἰς τὸ ἔδαφος.

Ὁντως μαχρὴ κηβίταται ἡ θέα τοῦ χωρίου τούτου κατὰ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ὅτε ὁ μὲν ἀραβοσίτος περιζωννύει πανταχόθεν αὐτὸ διὰ τῆς ὀλοπρασίνης ζώνης του, τὰ δὲ ἀπέναντι του ὄρη, κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου χρωματίζονται ὡσεὶ ὑπὸ φαῖς καὶ ὑπερύθρου χροιάς, ἐνθ' ὃ τὸ χωριὸν ἐξυπνᾷ ἀπὸ τοῦ μακροῦ αὐτοῦ ὕπνου, ὑπὸ τὸ πληροῦν τὴν ἀτμόσφαιραν κελδοῖα τῶν πτηνῶν, ἐν ἀρμονικῇ συνκυλίᾳ· ἔτι δὲ σειρά περιβάλλον πεφυτευμένων ἀπὸ πορτοκαλίας, λεμονίας, καὶ ῥοδακινίας, τῶν ὁποίων τὸ ἄρωμα, χέεται διαφυλῶς εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, καθιστᾷ τὴν θέαν ταύτην πολὺ μαχικωτέραν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διερχόμενός τις διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς ἁμάξης, τὴν μακρὰν σιδηρὰν γέφυραν, τὴν ἐνωουσαν τὰς δύο ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Εὐήνου, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς θερινὰς ἐκείνας πρῶτας, ταξιδεύων εἰς Πάτρας, ἀναμφιβόλως, μεγάλως ἤθελεν εὐχαριστηθῆναι ἐκ τοῦ θεάματος τούτου, παρατηρῶν δεξιὰ μὲν τὰς ἐξ ἀραβοσίτου πρασίνας καὶ χλοεράς κειμένας πεδιάδας κυμαινομένας ὑπὸ τῆς λεπτῆς τοῦ Ζεφύρου πνοῆς, καὶ τοὺς χωρικοὺς ἐνασχολουμένους εἰς τὴν ἐργασίαν των, ἀριστερὰ δὲ ἀγέλας προβάτων βροκούσας ἡσύχως ὑπὸ τὸν εὐχάριστον κεινὸν ἤχον τῆς φλογέρας τοῦ βοσκῆ καὶ τὸν κελαιρισμὸν τῶν βεόντων ὕδατων τοῦ Εὐήνου.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας πάντες προετοιμάζονται διὰ τὸν

θερισμὸν τοῦ ἀραβοσίτου, καὶ ἀναμένουσι μετὰ μεγάλης χαρᾶς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως.

Ἄμα τῇ ἐλευσίᾳ λοιπὸν τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἀρχεται ὁ τόσοσν προσδοκώμενος θερισμός, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἀπαντῆς ἐν γένει διανοικτεῖν οὐσαν ἐν ὑπαίθρῳ. Ἡ ἀνατέλλουσα Ἥως καταλαμβάνει ὅλους ἐξύπνους, καὶ ἕκαστον ἀσχολούμενον εἰς τὴν ἐργασίαν του.

Τότε δὲ φθάνει εἰς τὸ Μποχώρι ἡ ἀτμομηχανή, χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ ἄλθῃ τὸν ἀραβοσίτον, κατόπιν δὲ γίνεται ἡ συχομυθία.

Ἀρ' οὐ λοιπὸν περατώσασιν τὰς ἐργασίας των, συνάθροίζονται ἀπαντες εἰς τὰς καλύβας των, καὶ διέρχονται τὸν βαρὺν χειμῶνα τὸν ὁποῖον καθιστῶσιν ἐτι βρῦτερον, αἱ συμβαίνουσαι τρεῖς τοὐλάχιστον κατὰ τὸν χειμῶνα πλημμύραι τοῦ Εὐήνου. Ἰνα δὲ προλαμβάνουσι τὰς πλημμύρας ταύτας ἔχουσιν ἀνορύξη εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μέτρων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τάφρους, βάθους δύο μέτρων σχεδόν, αἵτινες ὑπὸ τῶν χωρικῶν καλοῦνται μ ἄ ν ν α ι ς, καὶ αἱ ὁποῖαι διοχετεύουσι τὸ πλείστον τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. Συμβαίνει ὁμῶς νὰ ἐπέρχωνται πλημμύραι πολὺ ὀρηκτικαὶ καὶ ὀγκώδεις καὶ τότε αἱ τάφροι δὲν ἔπαρκουσιν εἰς τὸ νὰ διοχετεύωσι τὸ ὕδωρ, καὶ ὡς ἐκ τούτου, πολλάκις ὀλόκληρον διαχέεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ χωρίου, εἰσερχόμενον καὶ εἰς αὐτάς τὰς καλύβας τῶν πτωχῶν χωρικῶν.

Τοιοῦτότρόπως ἡ πρῶτη μαχρὴ καὶ λαμπρὰ θέα τοῦ χωρίου τούτου καθίσταται σκοτεινοτάτη, κατὰ τὴν ὄραν ταύτην τοῦ ἔτους, τῶν καλυβῶν μόνων φωτιζόμενων ὑπὸ μεγάλων πυρῶν, αἵτινες ἀνακιδίδουσι παμμεγέθεις λαμπράς φλόγας, καὶ γύρωθεν τῶν ὁποίων καθήμενοι οἱ πτωχοὶ χωρικοὶ περιμαζεύμενοι ὑπὸ τοῦ φύχους, ἄδουσι παραφῶνως μὲ τὴν βραχνὴν φωνήν των, διάφορα κ λ έ φ τ ι κ α ἔσματα, συνοδευόμενα μὲ τὸ χ λ ο ὕ χ λ ο ὕ τῆς κηχαζούσης χύτρας καὶ οὕτω διέρχονται τὰς μονοτόνους ὥρας τοῦ χειμῶνος.

Μεσολόγγιον,

Σ. Σ. Θεολόγος.

ΣΥ ΤΑΧΑ ΜΕ ΘΥΜΑΣΑΙ;

Ἐοῦ ἤθελα ν' ἄξερα ποῦσαι μακρὰ ἀπὸ μένα
Θυμᾶσαι τὸ τραγοῦδι μου, θυμᾶσαι τὴν εὐχή,
Ποῦ σοῦ ἔδωκα σὺν ἐφυγα μὲ μᾶτια δακρυομένα;
Καὶ σ' ἐγράψα σ' τὰ στήθη μου καὶ σοῦ χῶ προσευχή!
Θυμᾶσαι πόσα βλέμματα ἐπάνω σου πετοῦσα;
Θυμᾶσαι πῶς φαινόμενα, χωρὶς πνοῆς, πῶς λουσα;

Θυμᾶσαι ὅποτεν τρώγαμε ὁποῦ μουν ἄντικρύ σου,
Καὶ ὁ γλυκὸς πατέρας σου, ὀλίγο πειθὸ μακρὰ.
Τί μοῦπε, καὶ σὺ τ' ἄκουσες μὲ προσοχή; θυμῆσου!
Θυμῆσου! τὸ λησμῶνος; δὲν τὸ θυμᾶσαι πειθὸ;
Δὲν μοῦπε; πρέπει Γεῶργο μου ἐδῶ νολῆθῃς νὰ ζήσης;
Τὸ ἐννοεῖς Μαρία μου αὐτὸ; Μὴ μοῦ ξηγήσῃς!

Μαρία τὰ λησμῶνες αὐτά, δὲν τὰ θυμᾶσαι,
Μαζὺ μ' αὐτὰ λησμῶνος αἰώνια κ' ἐμὲ.
Καὶ δὲν μοῦ στέλλεις μὴ γραφή, οὔτε μὲ συλλογᾶσαι.
Ἐνῷ σ' ἐμὲ δὴ δὸ λόγια σου πλοῦτ' εἶναι καὶ τιμαί.
Ἄ, λησμονιοῦνται γρήγορα μᾶτια ποῦ δὲν θωριοῦνται.
Τὰ μᾶτια μ' ὁμῶς κ' ἢ καρδιὰ ἐσε θὰ οὐ θυμοῦνται.

Ἐν Ἐρωσσίλει Σύρου.

Γ. Α. Πολίτης.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΡΧΑΪΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Προχθὲς ἐν τῷ χειμερινῷ θεάτρῳ ἐγένετο ἡ μεγάλη πανηγυρικὴ παράστασις τοῦ «Ἀρχαίου Συλλόγου» πρὸς τιμὴν τῆς Α. Β. Γ. τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου, ἰσοβίου αὐτοῦ προστάτου. Τὸ θέατρον λαμπρῶς διακοσμημένον ἦτο καταμειστον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, ἐνθα διεκρίνοντο πλείστα μέλη τοῦ συλλόγου, ἐν οἷς ὁ κ. Κωνσταντόπουλος, ὁ πρέσβυς τῆς Σερβίας κ. Γεώργεβιτς, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ. ἄμα δὲ καὶ πολλοὶ ξένοι ὡς καὶ τινες ἀγγλίδες βασιλικοῦ οἴκου μετὰ τῶν παρᾶσήμων των κτλ. Ἐδιόχθησαν σκηναὶ ἐκ τῆς «Κυρὰ-Φροσύνης» τοῦ Βαλαωρίτου, τῆς «Χίου-δούλης» τοῦ Ὁρφανίδου, τῆς «Κατάρης τῆς Μάννας» τοῦ Ἀντωνιάδου, ἐτι δὲ ἐκ τῆς «Ἰριγενείας ἐν Αὐλίδι» τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ «Ἀστέρος τῆς Ἀνατολῆς» τοῦ Οἰκονομίδου, καὶ οὐχ ὅσον τοῦ «Λουλουδάκη» ἡ χαριστάτη κωμωδία τοῦ Βλάχου κλ. Χορὸς δὲ ἐκ καλλιτεχνῶν ὑπὸ τὸν κ. Διμέντον ἔψαλλε τεράχια ἐκ διαφόρων ἐλληνικῶν συνθέσεων. Ἐλαβον μέρος ὁ κ. καὶ ἡ κ. Λεκατσᾶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀρνωτάκη καὶ ἄλλοι, ὅτινες ὑπεκρίθησαν θυμασίως ὁ μὲν κ. Ἀρνωτάκης ἀμίμητος ὡς Ἀλῆ-πασαᾶς, ὁ κ. Λεκατσᾶς μοναδικὸς ἐν τῇ «Χίω-δούλῃ», ἡ κ. Ἀρνωτάκη ἀμειπτος ἐν τῇ «Κατάρῃ τῆς Μάννας», καὶ ἡ κ. Λεκατσᾶ ἀρίστη ἐν τῇ «Χίω-δούλῃ» καὶ ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ εἶνε τρελλός, ἐνθα τῇ προσφέρῃ καὶ καλλιτεχνικῇ περιστέρᾳ, καὶ ἐν τῇ κωμωδίᾳ ἐκλήθησαν δ' οὗτοι ἐπαινετημένως ἐπὶ τῆς σκηνῆς δι' ἀπείρων χειροκροτημάτων. Ὁμοίως καὶ ὁ κ. Θ. Τζαβέλλας ἀπαγγέλλας μέρος τοῦ χοροῦ τῆς «Ἰριγενείας ἐν Αὐλίδι» τοῦ Εὐριπίδου.

Πλὴν τὸ κορυφαίωμα τῆς ἐπιτυχίας ὑπέρξεν τὸ ἀ' πάντων διδαχθῆναι οἱ «Πέρσαι» τοῦ Αἰσχύλου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ· ὁ γνωστός «ἀρχαῖος καλλιτέχνης» κ. Heliason, ὅστις εἶναι ὁ γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου καὶ ἡμετέρος συντάκτης κ. Ἠλιόπουλος ἤρατο ὄντως θρίαμβον. Ἡ διδασκαλία τοῦ δράματος τούτου παρέσχεν ἐν Εὐρώπῃ πολλὰς δυσκολίας, ἀκατόρθωτος δ' ἀπέβη ἐν τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ ἐνταῦθα δὲ πρότινος, ὅτε εἶδιδετο πρὸς τιμὴν τοῦ πρίγκιπος Βερνάρδου τοῦ Σαξ-Μάϊνιγγεν παρεστάθην ἐν μεταφράσει, ὅτε καὶ ο. Heliason προσκληθεὶς ὅπως ὑποκρίθῃ τὸν Ἄγγελον δὲν ἐδέχθη νὰ συμπράξῃ, ὑποστηρίξῃ τὴν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ διδασκαλίαν. Καὶ νῦν ἀπεδείχθη καὶ πάλιν, ὅτι τὰ ἀρχαῖα δράματα δὲν παρέχουσι μεγάλας δυσχερεῖς ὡς πρὸς τὴν ὑποκριτικὴν ἀπαγγελίαν κτλ. διὰ τὴν ὑπάρχουσαν τὰ κατάλληλα πρόσωπα. Πλείστοι ξένοι, παρευρεθέντες εἰς τὴν παράστασιν ταύτην ἐξέφρασαν ἐνθουσιωδῶς τὸν θαυμασμὸν των καὶ ἐκπληκτοὶ ἐβλεπον τὴν τοσαύτην ἐπιτυχίαν των ὡς ἀκατόρθωτων παρ' αὐτοῖς νομιζόμενων. Τὸν κ. Heliason πολλὰκις προσεκάλεσε δι' ἐπισημῶν καὶ χειροκροτημάτων ἅπαν τὸ ἀκροατήριον ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὅτε πλούσιοι στέφανος τῷ προσεφέρθησαν, ὧν εἰς χρυσοῦς ὑπὸ τοῦ Περιουσιοῦ τῆς «Φύσεως», ἕτερος πολυτελεὴς ὑπὸ τῶν φίλων του, καὶ ἀπειρία ταινιῶν, ἐνθα χρυσοῖς γράμμασιν ἦτο τετυπωμένον δι' αὐτὸν ποίημα, διεσκορπίσθη καθ' ὄλον τὸν ἄδων τοῦ θεάτρου. Τὸ πρόγραμμα ἦτο ποικίλον καὶ πλούσιον, ὡς ἐκ τῆς τερπνότητος καὶ τῆς διαχυθείσης θεάτρον διὰ μίαν ἑβδομάδα) ἐτετελέσθη δὲ μετὰ μεγάλης ἀκριθείας.

Ὁ κ. Διμέντος ὁ διακεκριμένος μουσικός; μέλος δὲ τοῦ Συλλόγου, ὡς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι, διηθῶνε ἐπιδεικτικῶς τὴν ὀρχήστραν καὶ τὸν εἰκοσαμελὴ λαμπρὸν χορὸν, ἐξ οὗ διεκρίθη ὁ γλυκυφθογγὸς αἰδὸς κ. Ράλλης.

Ἡ παράστασις, καίτοι διήρκει μὴ μέχρι τῆς 1 1/4 π.μ. ὁμῶς ὡς ἐκ τῆς τερπνότητος καὶ τῆς διαχυθείσης παιδρόντητος, ἐνεποίησεν εὐχάριστον αἰσθῆσιν εἰς πάντας, ἀφῆσασα ἀληθοσμονήτους ἀναμνήσεις.

Ἡ ἐπι τούτῳ ἐπιτροπή, ἐκ μελῶν τοῦ συμβουλίου, μὲ τὰ εἰδιότερα χρυσοποικιλτα σήματα τοῦ Συλλόγου, μετὰ περισσοῦς εὐγενείας ἐπροθυμοποιεῖτο διὰ πάντα.

Ὁμολογουμένως ἡ παράστασις αὕτη ἦτο μίᾳ τῶν λαμπροτέρων κατὰ τὴν ἐποχὴν τρυτὴν καλλιτεχνικῶν ἐσπερίδων, ἐλπίζομεν δὲ, ὅτι θὰ ἐκπληρωθῇ καὶ ἡ γενικὴ εὐχὴ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς παραστάσεως.

Φ. Π.

ΤΟ ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἐχει κ' ὁ Χάρος μὴ γιορτῆ κ' οἱ πεθαμένοι σόλη,
Ζωὴ καὶ θάνατος ἔς αὐτὴ ἀδελφομένα σμίγουν,
Τῆ δύνμημι του ὁ θάνατος ἐκεῖ τὴ δεῖχνη ὄλη,
Καὶ τὴν ἄξια τῆς ζωῆς τὰ δάκρυα τὴν πνιγγουν...

Γιορτάζει ὁ Χάρος σήμερα, γι' αὐτὸ καθέναν τρέχει,
Νὰ γονάτιση ταπεινός, μπροστὰ ἔς τὸ κρῦο μνήμα,
Ποῦ τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδελφούς, ἢ τὰ παιδιὰ του ἔχει,
Τὸ Χάρο νὰ δουλεύουσε, τοῦ Χάρου μαῦρο θυμὰ!...

Πάει τὸ παιδί ἔς τὴ μάννα του, ἡ μάννα ἔς τὸ παιδί της,
Καὶ τὸ παιδί κ' ἡ μάννα του πηγαίνουν ἔς τὸν πατέρα,
Πάει ὁ πατέρας ἔς τὸ παιδί, μόνος ἔς τὴ γῆ πλανήτης,
Ἡ μὲ τὴ μάννα του κ' οἱ δυὸ πηγαίνουν ἐκεῖ πέρα...

Πάει ἀδελφός ἔς τὸν ἀδελφὸ κ' ὁ φίλος πάει ἔς τὸ φίλο I.
Δάκρυ ποτίζει σήμερα ἔς τὸ μνήμα τὸ χορτάρι I.
Μὲ δάκρυ μαῦρο τρέφεται τὸ πράσινο τὸ φύλλο,
Καὶ αὐριὸν ὁ θάνατος κ' ἐκεῖνο θε νὰ πάρη I.....

Σιγὰ σιγὰ οἱ ζωντανοὶ ἐδῶ κ' ἐκεῖ σκορπιζονται,
Στὸ κοιμητήρι, τοὺς σταυροὺς μὲ τρόμο διασκελιζοῦν,
Τὰ στήθη καὶ τὰ πρόσωπα ἐσοχιζονται, χτυπιζοῦνται,
Καὶ θρῆνοι καὶ παράπονα κάθε καρδιὰ ραίζουσι I.....

Εἶνε τὸ Ψυχὸσάββατο, γιορτῆ πολὺ μεγάλη I.
Ὁ Χάρος κάνει τὴ γιορτῆ ἔς τὸ μαῦρο κοιμητήρι I...
Τὸ δάκρυ γιὰ ποτὸ κερᾶ εἰς τῆς ζωῆς τὰ κάλλη,
Μὲ τὰ κουφάρια τὰ ξερὰ καὶ ὄχι μὲ ποτῆρι I...

Μαῦρος ὁ Χάρος φαίνεται, μαῦροι κ' οἱ καλεσμένοι,
Μαῦροι κ' οἱ δούλοι τῆς γιορτῆς, μαῦρα κερὰ φωτᾶνε,
Ἡ μυρωδιὰ τοῦ λιβανίου παντοῦ εἶνε σκορπισμένη,
Καὶ κόλυβα γιὰ φαγητὰ ἔς τοὺς καλεσμένους πᾶνε...

Ὅλα τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου φανερώνουν,
Ἄπελπισία τῆ ζωῆ ἐδῶ καταλαμβάνει,
Νὰ βλέπη νειάτα δροσερὰ ἔς τὰ χῶματα νὰ λυώνουν,
Καὶ ὠμορφιά ἔς τὴ μαύρη γῆ τὴν ὄψι της νὰ χάνη...

Μόν' ἡ θρησκεία τῆ ζωῆ τὴν κάνει νὰ ἐλπίζῃ,
Ὅταν ἔς τοῦ Χάρου τὴ γιορτῆ πηγαίνει κάθε χρόνος,
Μόνῃ ἡ θρησκεία ποῦ ψυχὴ τὴν κάνει νὰ γνωρίζῃ,
Παρηγορεῖ τὴ λύπη της, παρηγορεῖ τὸν νόνο!.....

Μαγνησις 8 Φεβρουαρίου 1893.

ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΑΝΗΣ.
Ἱατρός.

ΤΟ ΣΤΗΘΟΣ ΜΟΥ

Βαρειά στενάξεις στήθος μου και από καπνούς με πνίγεις, φωτιά μ' ανάβεις 'ς τήν καρδιά, τὰ νεύρα μου ταραΐεις σὲ κάθε βράχνο βογγυτὸ ἕνα μου τάφο ἀνοίγεις καὶ τὸ κορμί μου φοβερὰ τὸ ἄθλιο σπαράξεις.

Γιὰ πὲς μου στήθος μου γιατί τῆς σιδηρένιας θύραις δὲν ἐκλείσες σάν ἄλλοτε πῶς ἦσαν, μαθημένο παρὰ τῆ ζέστη θέλησες καὶ φλόγαις μέσα πῆρες, καὶ δὲν προφθαίνεις τῆς φωτιάς νὰ σβύνης καυμένο.

Μὰ μήπως νόμισες καὶ σὺ παιχίδι πῶς θὰ παίξης, δὲν ἐβλεπες καθὼς ἐσὲ πόσ' ἤρθανε 'ς τὸ μνῆμα δὲν εἰξευρες πανάθλιο ἅμα 'ς αὐταῖς θὰ μιπέξης, πῶς 'ς τῆ ζωῇ δὲν βρίσκεσαι μόν' εἶσαι χάρου θύμα;

*Αχ! δύστυχο, πόσαις φοραῖς τὸ κρῦο θὰ ζητήσης πόσαις φοραῖς θὰ βαρεθῆς τῆ ζέστη τοῦ χειμῶνα, γιὰ τὸ παιχίδι σου αὐτὸ πῶς θὰ μετανοήσης ἅμα ζητήσης νὰ ἰδῆς τὴν πρώτη σου εἰκόνα.

Διαμάντια θὰ τὰ νόμισες τὰ κάρβουν' ἀναμμένα, σὲ θάμπωσε ἢ λάμπη των, σὲ ζέσταν' ἢ φωτιά των, μὰ σάν 'ς τῆ στάχτη τὰ ἰδῆς νὰ σβύνουνε θαμμένα θὲ νὰ γνωρίσης τὴν ψευτιά 'ποῦ εἶχεν ἢ θωριά των.

Ἀθῆναι Ὀκτώβριος 1892.

I. K. Βλαδιανός.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΑΡΙΘΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Περίεργος ιδιότης τοῦ ἀριθμοῦ 37.—Ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ πολλαπλασιαζόμενος ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 3 ἢ ἐπὶ τι πολλαπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ 3 μέχρι τοῦ 27, ἔχει τὴν περίεργον ιδιότητα νὰ παράγῃ γινόμενον ἐκ τριῶν ἀριθμῶν ἀπολύτως ὁμοίων.

$37 \times 3 = 111$	ὅθεν.	$3 \times 1 = 3$
$37 \times 6 = 222$		$3 \times 2 = 6$
$37 \times 9 = 333$		$3 \times 3 = 9$
$37 \times 12 = 444$		$3 \times 4 = 12$
$37 \times 15 = 555$		$3 \times 5 = 15$
$37 \times 18 = 666$		$3 \times 6 = 18$
$37 \times 21 = 777$		$3 \times 7 = 21$
$37 \times 24 = 888$		$3 \times 8 = 24$
$37 \times 27 = 999$		$3 \times 9 = 27$

Ἐντεῦθεν συναγεται ὅτι δύναται τις πάντοτε νὰ βραχυῖν τὸν πολλαπλασιασμὸν τοῦ 37 ἐπὶ πολλαπλάσιόν τι τοῦ 3 κατωτέρου τοῦ 27, πολλαπλασιάζων τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν τοῦ πολλαπλασιαστέου ἐπὶ τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν τοῦ πολλαπλασιαστοῦ καὶ γράφων τρίς τὸν τελευταῖον τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀποτελουμένων ἐκ τοῦ γινομένου τούτου. Πολλαπλασιαζόμενου δὲ ἐπὶ τὸν 3 τοῦ τελευταίου ἀριθμοῦ τοῦ γινομένου ἀποτελεῖται πάντοτε ὁ ἀριθμὸς ὁ παριστῶν τὸν πολλαπλασιαστήν. Ὅθεν δύναται τις ἐπίσης, νὰ βραχυῖν τὸν πολλαπλασιασμὸν διαιρῶν τὸν πολλαπλασιαστήν διὰ 3 καὶ γράφων τρίς, τὸ ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου, τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως.

Παράδειγμα.—Ἐστω πολλαπλασιαστέος ὁ 37 καὶ πολλαπλασιαστής ὁ 15. Κατὰ τὰ προσηρημένα:

$$\frac{15}{3} = 5. \text{ Ὅθεν } 37 \times 15 = 555.$$

Ἄ. Ἡλιάδης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Δ. Σ. Ζάκυνθον. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.— Α. Π. Μασνησίαν. Γράφομεν προσεχῶς.— Α. Β. Μερσίαν. Χρυσόδετους ἐλάβατε; ἀπαντήσατε.— Κ. Β. Δ. Πάτρας. Ζητούμενον φύλλον ἀπεστάλη ὑμῖν χθές.— Π. Κ. Λευκωσίαν. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς. Θὰ συνεννοηθῶμεν μετ' ἀνταποκριτοῦ μας.— Σ. Θ. Μεσολόγγιον. Ἡ «Διαθήκη» ἐξηφανίσθη.— Π. Σ. Πάτρας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, ὡς καὶ ποιήμα. Ἐχει καλῶς. Ἀποδεικνύει λαμβάνετε ἐν παρόντι φύλλῳ.— Α. Π. Ἀδραμίτιον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Σᾶς ἐγράψαμεν ταχ. κατ' εὐθείαν καὶ σᾶς γράφομεν καὶ πάλιν.— Κ. Β. Θεσσαλονίκην. Καὶ νεωτέρα ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Σᾶς ἀπηντήσαμεν. Ἄν βραδύνομεν κάποτε ν' ἀπαντῶμεν, παρακαλοῦμεν νὰ τυγχάνωμεν τῆς δεούσης ἐπιχειρίας, διότι πληθώρα ἀσχολιῶν τοῦ φύλλου μᾶς ἀπασχολεῖ.— Α. Σ. Καρδίτσαν. Συνδρομὴ Κυρίας Ζ... ἐλήφθη. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ἀποδείξει ἀπεστάλη κατ' εὐθείαν μετὰ ἀγγελίας.— Σ. Μ. Μεσολόγγιον. Χρήματα ἐλήφθησαν. Προσεχῶς; σᾶς γράφομεν καὶ ἀποστέλλομεν παραγγελίαν σας.— Ι. Β. Βραΐλα. Ἐπιστολὴ με περιεχόμενα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Προσεχῶς γράφομεν.— Ι. Γ. Βραΐλα. Παρακαλοῦμεν γράφετε μας.— Π. Χ. Βουκουρέστιον. 19 φρ. ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.— Π. Α. Σ. Βραΐλα. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς. Γράφομεν.— Γ. Κ. Λευκωσίαν. Ἐπιστολὴ καὶ συναλλαγματικὴ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν, γράφομεν.

ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΛΕΔΟΠΗ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ Δ' ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΑ

Διευθυντῆς καὶ ἐκδότης

Ἄ. Ἀλεξιάδης

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ, Ἀθηνῶν δραχμᾶς 8, Ἐπαρχιῶν δραχμᾶς 9, Ἐξωτερικοῦ φρ. χρυσᾶ 10.

(Γραφεῖα ἐναντι «Νέου Θεάτρου» ἀριθ. 11 ἐν Ἀθήναις).

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΣΕΚΙΕΡΗ

Διευθυντοῦ «Νέας Σμύρνης»

Ἐξεδόθη ἐσχάτως ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει λαμπρὰ συλλογὴ ποιημάτων τοῦ λογιῶ κ. Ε. Σεκιέρη, ἅτινα θερμῶς συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς φιλομουσοῖσι.

Τιμᾶται 1)2 μετζίτιον.

ΣΩΣΑΝΝΑ ΡΑΜΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

Μετάφρασις Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

Ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἤρξατο ἡ ἐκτύπωσις ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει τῆς ὡραίας μυθιστορίας τοῦ Maurice de Fos «Σωσάννα Ραμῶ» τῆς δημοσιουθεσίας πρὸ δύο ἐτῶν ἐν τῇ «Φύσει καὶ ἤτις τοσοῦτον κατέβηλε τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας.

Ἐκαστον σῶμα τιμᾶται δρ. μόνον 2 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 2, διὰ τοὺς ἡμετέρους συνδρομητάς, ἐνφ ἡ ἀρχικὴ τιμὴ του εἶναι φρ. χρ. 10.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦσι τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ δύνανται ν' ἀποστείλωσι τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ γραφεῖον τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Ἀγοράζονται εἰς καλλίστας τιμὰς παλαιὰ γραμματόσημα μεταχειρισμένα, ἐπιστολαὶ παλαιαὶ καὶ ἐπιστολικά δελτάρια τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων ἐπικρατειῶν. Ἐπίσης ἀγοράζονται νομίσματα καὶ ἀρχαιοτήτες, παρὰ τοῦ κ.

A. WEISZ

Budapest (Hongrie) Vaezi-Körut 4

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ